

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2025/503

z dnia 18 marca 2025 r.

ustanawiająca zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 w odniesieniu do szablonu, który mają wykorzystywać państwa członkowskie w celu zapewnienia porównywalności poszczególnych podstawowych elementów ich strategii krajowych

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zarządzania azylem i migracją, zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1147 i (UE) 2021/1060 oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 604/2013 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7 ust. 6,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem (UE) 2024/1351 wprowadzono kompleksowe podejście do zarządzania migracją poprzez zintegrowane kształtowanie polityki w dziedzinie zarządzania azylem i migracją, w odniesieniu do zarówno do jego elementów wewnętrznych, jak i zewnętrznych.
- (2) W art. 7 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1351 zobowiązano państwa członkowskie do przyjęcia strategii krajowych ustanawiających strategiczne podejście w celu zapewnienia zdolności do skutecznego wdrożenia systemu zarządzania azylem i migracją, w pełnym poszanowaniu zobowiązań wynikających z prawa unijnego i prawa międzynarodowego, w tym poszanowaniu praw podstawowych. Strategie krajowe mają obejmować co najmniej środki zapobiegawcze w celu zmniejszenia ryzyka presji migracyjnej oraz planowanie kryzysowe, informacje na temat wdrażania na szczeblu krajowym zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, a także informacje na temat środków wprowadzonych w celu uwzględnienia istotnych wyników monitorowania prowadzonego przez Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA) i Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex).
- (3) Aby wprowadzić takie strategiczne podejście, strategie krajowe powinny zawierać długoterminową wizję wypracowaną przez państwa członkowskie w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania azylem i migracją na szczeblu krajowym opartą na celach strategicznych, z uwzględnieniem m.in. szczególnej sytuacji państw, w szczególności ich położenia geograficznego, oraz odzwierciedlać kompleksowe podejście do zarządzania azylem i migracją wraz z jego wewnętrznymi i zewnętrznymi elementami, zgodnie z art. 3, 4 i 5 rozporządzenia (UE) 2024/1351, a także zasadę solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, zgodnie z art. 6 tego rozporządzenia.
- (4) Aby zapewnić porównywalność strategii krajowych, przy ustanawianiu swoich strategii państwa członkowskie powinny stosować szablon określający wspólną strukturę i niezbędne porównywalne elementy, jednocześnie umożliwiając państwom członkowskim zachować swobodę decyzyjną przy podejmowaniu decyzji o charakterze i zakresie odpowiednich środków. Strategie krajowe nie powinny służyć jako narzędzie monitorowania, ponieważ określają one jedynie strategiczne podejście państw członkowskich do zarządzania azylem i migracją oraz ich przyszłe potrzeby w tym zakresie.
- (5) Aby zapewnić spójne wdrażanie strategii krajowych poszczególnych państw członkowskich, Komisja ma opracować, zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2024/1351, pięcioletnią europejską strategię zarządzania azylem i migracją określającą strategiczne i długoterminowe podejście do zarządzania migracją i azylem na poziomie Unii. Europejska strategia zarządzania azylem i migracją ma opierać się na opracowanych przez państwa członkowskie strategiach krajowych i uwzględniać je.
- (6) Szablon powinien pomóc państwom członkowskim w opracowaniu dobrze ustrukturyzowanych strategii zarządzania azylem i migracją oraz w sformułowaniu celów strategicznych dla każdego obszaru dzięki określeniu poszczególnych podstawowych elementów. Powinien on zawierać konkretne zasadnicze elementy i środki, tak aby wszystkie strategie były kompleksowe i porównywalne.

⁽¹⁾ Dz.U. L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>.

- (7) Strategie krajowe powinny obejmować kompleksowe podejście do zarządzania azylem i migracją w oparciu o elementy wewnętrzne i zewnętrzne, o których mowa w art. 3, 4 i 5 rozporządzenia (UE) 2024/1351. Skuteczne zarządzanie azylem i migracją wymaga środków mających na celu zmniejszenie presji migracyjnej, a także działań, które należy podjąć zarówno w państwach członkowskich, jak i we współpracy z państwami trzecimi. W strategiach krajowych należy zatem określić odpowiednie cele strategiczne oraz zawrzeć odpowiednie środki i działania w kontekście poszczególnych szlaków migracyjnych, a także ograniczające zachęty do ucieczek i niedozwolonego przemieszczania się obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców między państwami członkowskimi oraz zapobiegające takim ucieczkom i przemieszczaniu się. Takie środki i działania są równie konieczne zarówno w ramach elementów wewnętrznych, jak i zewnętrznych, aby zmniejszyć ogólną liczbę przybywających do Unii osób o nieuregulowanym statusie, a tym samym zmniejszyć presję migracyjną.
- (8) Uwzględniając obowiązki państw członkowskich w ramach zewnętrznego komponentu kompleksowego podejścia, o którym mowa w rozporządzeniu (UE) 2024/1351, strategie krajowe powinny obejmować kluczowe środki i działania dotyczące odpowiednich szlaków migracyjnych, takie jak środki promujące partnerstwa z państwami trzecimi, promowanie legalnej migracji i legalnych dróg migracji, wspieranie krajów partnerskich przyjmujących dużą liczbę migrantów i uchodźców, zapobieganie migracji nieuregulowanej i jej ograniczanie, eliminowanie pierwotnych przyczyn i czynników napędowych migracji nieuregulowanej oraz zwiększanie liczby powrotów, readmisji i reintegracji, przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych i zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii. Te środki i działania mają kluczowe znaczenie dla zarządzania migracją na szczeblu krajowym oraz dla zmniejszenia ryzyka presji migracyjnej w perspektywie długoterminowej.
- (9) W strategiach krajowych należy uwzględnić obowiązki państw członkowskich w ramach wewnętrznego komponentu kompleksowego podejścia, o którym mowa w rozporządzeniu (UE) 2024/1351, a jednocześnie zawrzeć odpowiednie kluczowe środki i działania służące zapewnieniu stosowania przepisów dotyczących ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, środki służące zwalczaniu wyzysku i ograniczaniu nielegalnego zatrudnienia oraz zapobieganiu wyzyskowi migrantów na rynku pracy, a także środki zapewniające skuteczne zarządzanie powrotami nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Te środki i działania mają kluczowe znaczenie dla skutecznego sprostania wyzwaniom migracyjnym i ograniczenia ewentualnych nadużyć procedur azylowych wprowadzanych na szczeblu krajowym.
- (10) Aby zapewnić skuteczne funkcjonowanie unijnej polityki azylowej i migracyjnej w oparciu o zasadę solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności w kontekście obowiązków określonych w art. 6 ust. 2 lit. a) i art. 7 ust. 1 akapit drugi lit. b) rozporządzenia (UE) 2024/1351, strategie krajowe powinny zawierać odpowiednie kluczowe środki i działania w dziedzinie zarządzania granicami niezbędne do zapewnienia spójnego i sprawiedliwego podejścia do azylu i migracji, takie jak środki mające na celu poprawienie procedur granicznych, usprawnienie wydawania wiz i zapobieganie nadużywaniu systemów bezwizowych.
- (11) Aby krajowe systemy azylowe i migracyjne zapewniały skuteczny dostęp do procedur ochrony międzynarodowej, strategie krajowe powinny zawierać konkretne kluczowe środki i działania służące zapewnieniu szybkiego i skutecznego dostępu do procedur azylowych na terytorium państwa członkowskiego, środki wskazujące sposób zapewnienia i monitorowania poszanowania praw podstawowych zapisanych w Karcie praw podstawowych UE i innych odpowiednich traktatach międzynarodowych, środki mające na celu stworzenie solidnego systemu przyjmowania, środki mające na celu zapewnienie skutecznego wsparcia innym państwom członkowskim, środki promujące możliwości legalnej migracji i dobrze zarządzaną mobilność oraz środki stwarzające warunki do udanej integracji. Środki te mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia skutecznego wdrożenia obowiązków państw członkowskich wynikających z rozporządzenia (UE) 2024/1351. Cele strategiczne obejmujące te środki mają pierwszorzędne znaczenie dla przestrzegania zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności.
- (12) Cele strategiczne i powiązane środki zawarte w strategiach krajowych przyczyniają się do zwiększenia odporności i zdolności do przystosowywania się państw członkowskich do przyszłych zmian w dziedzinie azylu i migracji, a także ich gotowości do radzenia sobie z wahaniami sytuacji migracyjnych oraz do reagowania na sytuacje kryzysowe.

- (13) Biorąc pod uwagę gotowość i zdolność państw członkowskich do dostosowywania się do nowych i stale zmieniających się realiów zarządzania azylem i migracją, strategie krajowe powinny uwzględniać strategiczne podejście do potrzeb w zakresie planowania awaryjnego, a także zapewniać komplementarność i spójność różnych innych instrumentów w obszarze gotowości i reagowania awaryjnego.
- (14) W celu zapewnienia, aby krajowe systemy azylowe i migracyjne były przygotowane na ewentualne masowe napływy obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, sytuacje instrumentalizacji w dziedzinie azylu i migracji lub sytuacje spowodowane działaniem siły wyższej, strategie krajowe powinny obejmować środki, dzięki którym systemy te będą zawierały niezbędne narzędzia zapewniające ogólną gotowość do przygotowania się na te sytuacje, reagowania na nie i ich rozwiązywania.
- (15) Aby zrealizować zintegrowane podejście, strategie krajowe powinny również obejmować cele strategiczne, wspierane odpowiednimi środkami, służące wdrożeniu zasady zintegrowanego kształtowania polityki i podejścia obejmującego całą administrację rządową, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2024/1351 w odniesieniu do kompleksowego podejścia do zarządzania azylem i migracją.
- (16) Aby zapewnić spójność i skuteczność działań i środków wprowadzanych przez Unię i jej państwa członkowskie działające w ramach ich odpowiednich kompetencji, zgodnie z zasadą solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, w odniesieniu do potrzeby zapewnienia niezbędnych zasobów ludzkich, materialnych i finansowych, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) 2024/1351, w szablonie należy przewidzieć środki w celu zapewnienia wystarczających zdolności do wdrożenia poszczególnych elementów strategii, biorąc pod uwagę przewidziany okres wdrażania strategii krajowej wynoszący pięć lat.
- (17) Ponadto zgodnie z art. 7 ust. 1 akapit drugi lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1351 strategie krajowe mają zawierać informacje na temat tego, w jaki sposób należy uwzględnić istotne wyniki monitorowania prowadzonego przez EUSA, ustanowioną rozporządzeniem (UE) 2021/2303^(*), i przez Frontex, ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2019/1896^(*).
- (18) Strategie te mają również uwzględniać ocenę Schengen przeprowadzoną zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2022/922^(*), a także istotne wyniki monitorowania praw podstawowych prowadzonego zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) 2024/1356^(*).
- (19) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (20) Zgodnie z art. 4 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, pismem z dnia 27 czerwca 2024 r. Irlandia powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu rozporządzenia (UE) 2024/1351. Uczestnictwo Irlandii zostało potwierdzone decyzją Komisji (UE) 2024/2088^(*). Irlandia jest zatem związana niniejszą decyzją.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2303 z dnia 15 grudnia 2021 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 439/2010 (Dz.U. L 468 z 30.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

(*) Rozporządzenie Rady (UE) 2022/922 z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (UE) nr 1053/2013 (Dz.U. L 160 z 15.6.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/922/oj>).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie wprowadzenia kontroli przesiewowej obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/817 (Dz.U. L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

(*) Decyzja Komisji (UE) 2024/2088 z dnia 31 lipca 2024 r. potwierdzająca uczestnictwo Irlandii w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 w sprawie zarządzania azylem i migracją oraz zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1147 i (UE) 2021/1060 (Dz.U. L, 2024/2088, 2.8.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2088/oj>).

- (21) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią komitetu, o którym mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1351,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Szablon strategii krajowych, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) 2024/1351, określono w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 marca 2025 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

**SZABLON, KTÓRY MAJĄ WYKORZYSTYWAĆ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE W CELU
ZAPEWNIENIA PORÓWNYWALNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH PODSTAWOWYCH ELEMENTÓW
ICH STRATEGII KRAJOWYCH****1. ZARZĄDZANIE AZYLEM I MIGRACJĄ W KONTEKŚCIE KRAJOWYM**

Proszę przedstawić szczegółowe podsumowanie obecnej sytuacji krajowej w zakresie azylu i migracji w oparciu m.in. o wyniki analiz ryzyka i ocen sytuacji operacyjnej. Proszę przedstawić kluczowe elementy perspektywy strategicznej, ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnych istniejących i przyszłych zagrożeń, wyzwań, potrzeb i możliwości w obszarze migracji, z uwzględnieniem szczególnej sytuacji państw członkowskich, w szczególności ich położenia geograficznego.

2. CELE STRATEGICZNE i kluczowe środki w dziedzinie zarządzania azylem i migracją

Dla każdego z poniższych obszarów proszę określić strategiczne cele polityki i związane z nimi kluczowe środki służące skutecznemu wdrożeniu systemu zarządzania azylem i migracją, zgodnie z zasadą solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, zasadą zintegrowanego kształtowania polityki oraz z zachowaniem pełnej zgodności z prawem Unii i prawem międzynarodowym, a także z pełnym poszanowaniem praw podstawowych. Przy określaniu tych celów proszę wziąć pod uwagę wszystkie zidentyfikowane obecne i przyszłe wyzwania, potrzeby i możliwości w odniesieniu do każdej sekcji. Opisując środki, proszę wziąć pod uwagę, które z nich są istotne dla osiągnięcia obecnych i przyszłych celów strategicznych w danym obszarze w ciągu najbliższych pięciu lat. Proszę dodać, w jaki sposób uwzględnia się wyniki monitorowania prowadzonego przez Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA) i Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex), a także w jaki sposób uwzględnia się inne istotne wyniki ocen i monitorowania ⁽¹⁾. Ponadto proszę w razie potrzeby dodać odniesienia do innych strategii i planów, w tym do krajowej strategii zintegrowanego zarządzania granicami i innych odpowiednich krajowych planów na wypadek zagrożenia, w celu zapewnienia synergii, spójności i komplementarności.

2.1. Skuteczne zarządzanie systemem azylowym i migracyjnym w celu zmniejszenia presji migracyjnej w oparciu o kompleksowe podejście**2.1.1. Elementy wymiaru zewnętrznego:**

Biorąc pod uwagę kontekst krajowy i położenie geograficzne oraz zidentyfikowane obecne i przyszłe wyzwania, a także zidentyfikowane potrzeby, proszę opisać, w jaki sposób strategiczne cele polityki będą dotyczyć odpowiednich szlaków migracyjnych, z zachowaniem pełnej zgodności z prawem Unii i prawem międzynarodowym, a także z pełnym poszanowaniem praw podstawowych.

Proszę opisać, które z poniższych kluczowych elementów i środków są istotne dla osiągnięcia obecnych i przyszłych Państwa celów strategicznych w tej dziedzinie. Proszę również uwzględnić wszelkie inne środki, które uważają Państwo za najistotniejsze dla osiągnięcia celów strategicznych.

- Jak najlepiej promować i rozwijać dostosowane do potrzeb i korzystne dla obu stron partnerstwa z państwami trzecimi pochodzenia i tranzytu oraz jak wspierać współpracę z odpowiednimi państwami trzecimi na szczeblu dwustronnym, regionalnym i wielostronnym, w tym w zakresie skutecznych powrotów.
- Jak promować legalną migrację i legalne drogi migracji dla obywateli państw trzecich potrzebujących ochrony międzynarodowej, a także dla osób przyjętych w inny sposób w celu legalnego pobytu w danym państwie członkowskim, w tym, w stosownych przypadkach, przez udział w unijnym partnerstwie w zakresie talentów ⁽²⁾ i w unijnych ramach przesiedleń ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Ocen przeprowadzonych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2022/922 oraz monitorowania prowadzonego zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) 2024/1356.

⁽²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie mobilności umiejętności i talentów, COM(2022) 657 final (ELI: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52022DC0657>).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1350 z dnia 14 maja 2024 r. ustanawiające unijne ramy przesiedleń i przyjmowania ze względów humanitarnych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1147 (Dz.U. L, 2024/1350, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1350/oj>).

- Inne środki, które mogłyby ułatwić realizację celów strategicznych w tej dziedzinie, takie jak: środki mające na celu wsparcie państw trzecich przyjmujących dużą liczbę migrantów i uchodźców, środki wspierające zdolności operacyjne państw trzecich w zakresie migracji, azylu i zarządzania granicami przy pełnym poszanowaniu praw człowieka, środki mające wyeliminować pierwotne przyczyny migracji nieuregulowanej i przymusowych przesiedleń oraz mające zapobiegać migracji nieregulowanej na terytoria państw członkowskich i ją ograniczać, przy jednoczesnym zapewnieniu prawa do ubiegania się o ochronę międzynarodową, środki mające zapobiegać przemytowi migrantów i zwalczać ten proceder oraz środki mające na celu zwalczanie handlu ludźmi, przy jednoczesnym ograniczeniu zagrożeń powodowanych przez oba te procedury, a także ochronę praw osób będących ofiarami przemytu migrantów i handlu ludźmi. Proszę uwzględnić środki mające wyeliminować pierwotne przyczyny i czynniki napędowe migracji nieuregulowanej i przymusowych przesiedleń.

2.1.2. Elementy wymiaru wewnętrznego:

Biorąc pod uwagę kontekst krajowy i położenie geograficzne oraz zidentyfikowane obecne i przyszłe wyzwania, a także zidentyfikowane potrzeby, proszę opisać strategiczne cele polityki mające w szczególności na celu ograniczenie zachęt do ucieczek i niedozwolonego przemieszczania się obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców między państwami członkowskimi oraz zapobieganie takim ucieczkom i przemieszczaniu się.

Proszę opisać, które z poniższych kluczowych elementów i środków są istotne dla osiągnięcia obecnych i przyszłych Państwa celów strategicznych w tej dziedzinie. Proszę również uwzględnić wszelkie inne środki, które uważają Państwo za najistotniejsze dla osiągnięcia celów strategicznych.

- Jak najlepiej zapewnić prawidłowe i sprawne stosowanie zasad dotyczących ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz, w stosownych przypadkach, przeprowadzenie przekazania osób odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu. Proszę również wskazać środki mające na celu skuteczne wdrożenie procedur przejścia i wtórnego przejścia, środki ograniczające nadużywanie krajowego systemu azylowego, w tym przez ucieczki i niedozwolone przemieszczanie się, oraz sposób, w jaki wyniki monitorowania prowadzonego zgodnie z art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2303 ⁽⁴⁾ zostały lub zostaną uwzględnione, stosownie do przypadku.
- Środki służące zwalczaniu wyzysku i ograniczaniu nielegalnego zatrudnienia, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE ⁽⁵⁾, w tym środki mające na celu zapewnienie prawidłowego stosowania kar i skuteczne zapobieganie wyzyskowi migrantów na rynku pracy.
- Jeśli chodzi o skuteczne zarządzanie powrotami, proszę opisać strategiczne podejście polityczne w Państwa kraju zapewniające skuteczne zarządzanie powrotami nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, w tym ich skuteczny i godny powrót, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE ⁽⁶⁾.
- Inne środki, które mogłyby ułatwić realizację celów strategicznych w obszarze zarządzania powrotami, takie jak: nawiązanie współpracy między odpowiednimi podmiotami i organami, strategiczne planowanie zdolności, stosowanie odpowiednich narzędzi Fronteksu lub opracowanie środków wspierających reintegrację. Ponadto proszę uwzględnić, w jaki sposób wyniki monitorowania prowadzonego przez EUAA i Frontex oraz ocena przeprowadzona zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2022/922 ⁽⁷⁾ są lub będą brane pod uwagę, stosownie do przypadku.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2303 z dnia 15 grudnia 2021 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 439/2010 (Dz.U. L 468 z 30.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. przewidująca minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich (Dz.U. L 168 z 30.6.2009, s. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj>).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie (UE) 2022/922 z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1053/2013 (Dz.U. L 160 z 15.6.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/922/oj>).

2.1.3. Środki mające na celu zapewnienie skutecznego wsparcia innym państwom członkowskim:

- Proszę opisać Państwa strategiczne podejście mające na celu zagwarantowanie zdolności do zapewnienia skutecznego wsparcia innym państwom członkowskim w postaci wkładów solidarnościowych i w ramach stałego unijnego zestawu narzędzi wsparcia w obszarze migracji, o którym mowa w art. 6 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 ⁽⁸⁾.

2.2. Skuteczne zarządzanie granicami zewnętrznymi UE

Biorąc pod uwagę kontekst krajowy i położenie geograficzne oraz zidentyfikowane obecne i przyszłe wyzwania, a także zidentyfikowane potrzeby, proszę opisać strategiczne cele polityki mające zapewnić skuteczne zintegrowane zarządzanie granicami zewnętrznymi.

Proszę opisać, które z poniższych kluczowych elementów i środków są istotne dla osiągnięcia obecnych i przyszłych Państwa celów strategicznych w tej dziedzinie. Proszę również uwzględnić wszelkie inne środki, które uważają Państwo za najistotniejsze dla osiągnięcia celów strategicznych.

2.2.1. Skuteczne zarządzanie granicami zewnętrznymi UE i dostęp do ochrony międzynarodowej:

- Jak osiągnąć wysoki poziom komplementarności między przedmiotową strategią a krajową strategią w zakresie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, jak określono w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 ⁽⁹⁾. W odpowiednich przypadkach proszę uwzględnić środki zapewniające pełne poszanowanie zobowiązań w ramach prawa międzynarodowego i prawa Unii w odniesieniu do osób uratowanych na morzu.
- Jak zapewnić pełne wdrożenie wspólnej polityki wizowej na szczeblu krajowym, w tym jak najlepiej zorganizować odpowiednie kontrole w zakresie migracji i bezpieczeństwa przed wydaniem wiz w przewidzianym terminie oraz jak zapobiegać nadużywaniu systemów bezwizowych.
- W jaki sposób są lub będą uwzględniane, stosownie do przypadku, główne wyniki monitorowania prowadzonego przez EUAA i Frontex oraz oceny przeprowadzonej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/922, a także monitorowania prowadzonego zgodnie z art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 ⁽¹⁰⁾.

2.2.2. Skuteczny dostęp do ochrony międzynarodowej na granicach zewnętrznych UE:

- Jak najlepiej zapewnić terminowy i skuteczny dostęp do sprawiedliwej i skutecznej procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową na granicach zewnętrznych UE, w strefach tranzytowych i na wodach terytorialnych.
- W odniesieniu do potrzeby ciągłego i skutecznego wdrażania w przyszłości procedury granicznej określonej w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1348 ⁽¹¹⁾ i (UE) 2024/1349 ⁽¹²⁾ proszę opisać wszelkie odpowiednie środki, które zapewnią m.in. jej prawidłowe stosowanie na granicach i zachowanie prawa do azylu. Ponadto proszę uwzględnić i opisać, w jaki sposób najlepiej usprawnić procedurę azylową i procedurę powrotu w przypadku odrzucenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, w tym na etapie kontroli sądowej.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zarządzania azylem i migracją, zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1147 i (UE) 2021/1060 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 604/2013 (Dz.U. L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie wprowadzenia kontroli przesiewowej obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/817 (Dz.U. L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1348 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia wspólnej procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii i uchylenia dyrektywy 2013/32/UE (Dz.U. L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1349 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia powrotowej procedury granicznej i zmiany rozporządzenia (UE) 2021/1148 (Dz.U. L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>).

2.3. Sprawiedliwy system azylowy i integracyjny

Biorąc pod uwagę kontekst krajowy i położenie geograficzne oraz zidentyfikowane obecne i przyszłe wyzwania, a także już zidentyfikowane potrzeby, proszę opisać strategiczne cele polityki zapewniające, aby system zarządzania azylem umożliwiał skuteczny dostęp do procedury udzielania ochrony międzynarodowej gwarantującej osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową odpowiedni poziom życia oraz aby zapewniał on osobom, które potrzebują ochrony międzynarodowej, jej udzielanie oraz ich odpowiednią integrację.

Proszę opisać, które z poniższych kluczowych elementów i środków są istotne dla osiągnięcia obecnych i przyszłych Państwa celów strategicznych w tej dziedzinie. Proszę również uwzględnić wszelkie inne środki, które uważają Państwo za najistotniejsze dla osiągnięcia celów strategicznych.

2.3.1. Zapewnienie terminowego i skutecznego dostępu do sprawiedliwych i wydajnych procedur ubiegania się o ochronę międzynarodową terytorium państwa członkowskiego:

- Strategiczne podejście do zapewnienia w państwie członkowskim, na szczeblu administracyjnym i sądowym (sądy i trybunały), przy pełnym poszanowaniu zasady niezależności sądów, wysokiej jakości i spójności procesów podejmowania decyzji administracyjnych i sądowych w odpowiednim czasie, w tym dzięki środkom prowadzącym do zwiększenia zbieżności decyzji azylowych i zmniejszenia ryzyka nadużyć krajowego systemu azylowego.
- Środki mające na celu planowanie strategiczne, zapewniające niezbędne zdolności na szczeblu administracyjnym i sądowym (sądy i trybunały), przy pełnym poszanowaniu zasady niezależności sądów, w celu prawidłowego wypełnienia obowiązków określonych w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1348 i (UE) 2024/1347⁽¹³⁾ w odniesieniu do dostępu do procedury ochrony międzynarodowej i kontroli sądowej wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.

2.3.2. Gwarancje proceduralne i prawa podstawowe:

- Sposób zapewnienia i monitorowania strategicznego podejścia politycznego oraz odpowiednich kluczowych środków zapewniających poszanowanie praw podstawowych i gwarancji, w tym zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a także gwarancji proceduralnych i warunków zatrzymania, z należyтым uwzględnieniem orzecznictwa krajowego, unijnego i międzynarodowego. Proszę uwzględnić szczególne potrzeby takich kategorii osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, jak małoletni bez opieki i osoby wymagające szczególnego traktowania.

2.3.3. Solidny system przyjmowania:

- Podejście strategiczne mające na celu jak najlepsze zapewnienie, aby system przyjmowania był w stanie zapewnić osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową dostęp do odpowiednich warunków przyjmowania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1346⁽¹⁴⁾.
- Inne środki, które mogłyby ułatwić realizację celów strategicznych w tej dziedzinie, takie jak: środki służące zapewnieniu zrównoważonego, odpornego i odpowiedniego systemu przyjmowania, środki zapewniające monitorowanie odpowiednich warunków przyjmowania (oraz, w stosownych przypadkach, zaspokajania podstawowych potrzeb), środki mające na celu zmniejszenie ryzyka nadużyć systemu przyjmowania, środki mające na celu zaspokojenie szczególnych potrzeb małoletnich bez opieki i osób wymagających szczególnego traktowania; proszę dodać środki związane z integracją, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1346.

2.3.4. Stworzenie warunków do udanej i wczesnej integracji:

- Podejście strategiczne mające na celu zapewnienie udanej integracji osób korzystających z ochrony międzynarodowej i osób korzystających z innych krajowych programów ochrony, w tym poszanowanie praw wynikających z rozporządzenia (UE) 2024/1347 (edukacja, w tym kursy językowe, zatrudnienie, opieka zdrowotna, mieszkalnictwo, zabezpieczenie społeczne i pomoc społeczna).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1347 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako osób korzystających z ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony, zmieniające dyrektywę Rady 2003/109/WE oraz uchylające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE (Dz.U. L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1346 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

2.4. Gotowość i planowanie kryzysowe

Proszę uwzględnić, w jaki sposób – w odniesieniu do obecnych i przyszłych zidentyfikowanych wyzwań oraz zidentyfikowanych potrzeb – planowanie kryzysowe i gotowość na wypadek kryzysów wpisują się w strategiczne podejście do azylu i migracji.

Proszę uwzględnić i opisać kluczowe elementy i środki istotne dla osiągnięcia obecnych i przyszłych celów strategicznych w tej dziedzinie. Proszę uwzględnić, że zgodnie z rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 i (UE) 2024/1359 ⁽¹⁵⁾ strategia ma obejmować wymienione poniżej elementy. Proszę również uwzględnić wszelkie inne środki, które uważają Państwo za najistotniejsze dla osiągnięcia celów strategicznych.

- Jak najlepiej zapewnić, aby obowiązki określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1359, rozporządzeniu (UE) 2019/1896, dyrektywie (UE) 2024/1346 i rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2303 zostały uwzględnione i odzwierciedlone przy wdrażaniu strategii krajowej.
- Jak osiągnąć, na poziomie strategicznym i na podstawie ciągłej analizy pojawiających się wyzwań i ewentualnych przyszłych zagrożeń, adekwatność planów na wypadek zagrożenia w dziedzinie azylu i migracji, jednocześnie zapewniając, aby wypełnione zostały obowiązki określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1346. Ponadto proszę uwzględnić, w jaki sposób zapewnić spójność strategii krajowej z innymi odpowiednimi krajowymi strategiami dotyczącymi sytuacji kryzysowych i strategiami gotowości, np. w dziedzinie bezpieczeństwa, oraz w jaki sposób strategia ta je uzupełnia.
- Jak wykorzystać sprawozdania sporządzane przez Komisję w ramach planu gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego ⁽¹⁶⁾, tak aby wspierały one potrzeby krajowe w zakresie planowania kryzysowego.
- Jak zapewnić, aby system krajowy był wyposażony w środki niezbędne do przygotowania się na wyjątkowe sytuacje masowego napływu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców do danego państwa członkowskiego drogą lądową, powietrzną lub morską, w tym, w stosownych przypadkach, osób, które zostały sprowadzone na ląd, oraz reagowania na takie sytuacje i ich rozwiązywania. W tym przez środki ochrony praw podstawowych osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i osób korzystających z ochrony międzynarodowej i innych form ochrony.
- Jak zapewnić, aby system krajowy był wyposażony w niezbędne środki zapewniające ogólną gotowość do przygotowania się na sytuacje instrumentalizacji w dziedzinie migracji i azylu, reagowania na nie i ich rozwiązywania, w przypadku gdy państwo trzecie lub wrogi podmiot niepaństwowy zachęcają obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców do przemieszczania się na granice zewnętrzne danego państwa członkowskiego lub do wewnątrz państwa lub ułatwiają takie przemieszczanie się w celu destabilizacji Unii lub państwa członkowskiego oraz w przypadku gdy takie działania mogą zagrozić podstawowym funkcjom państwa członkowskiego, w tym również środki ochrony praw podstawowych osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i osób korzystających z ochrony międzynarodowej i innych form ochrony.
- Jak zapewnić, aby system krajowy był wyposażony w środki niezbędne do przygotowania się na sytuacje spowodowane działaniem siły wyższej, reagowania na nie i ich rozwiązywania, w tym środki ochrony praw osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i osób korzystających z ochrony międzynarodowej i innych form ochrony.

2.5. Realizacja zintegrowanego podejścia – środki służące wdrożeniu zasady zintegrowanego kształtowania polityki

Proszę określić, w jaki sposób na poziomie strategicznym zapewnia się wdrażanie zasady zintegrowanego kształtowania polityki w oparciu o kompleksowe podejście do polityki w zakresie zarządzania azylem i migracją i jak się je dalej rozwija, w tym jak zapewnia się spójność między wewnętrznymi i zewnętrznymi elementami tych polityk oraz konieczność ścisłej współpracy międzyinstytucjonalnej na szczeblu krajowym.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1359 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie reagowania na sytuacje kryzysowe i sytuacje spowodowane działaniem siły wyższej w dziedzinie migracji i azylu oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/1147 (Dz.U. L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>).

⁽¹⁶⁾ Zalecenie Komisji (UE) 2020/1366 z dnia 23 września 2020 r. w sprawie unijnego mechanizmu na potrzeby zapewnienia gotowości i zarządzania kryzysami związanymi z migracją (plan gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego) (Dz.U. L 317 z 1.10.2020, s. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2020/1366/oj>).

Proszę uwzględnić i opisać, które z poniższych kluczowych elementów i środków są istotne dla osiągnięcia obecnych i przyszłych celów strategicznych w tej dziedzinie. Proszę również uwzględnić wszelkie inne środki, które uważają Państwo za najistotniejsze dla osiągnięcia celów strategicznych.

- Jak najlepiej ustanowić rozwiązania instytucjonalne w zakresie zarządzania migracją i azylem w oparciu o kompleksowe podejście do zarządzania migracją i azylem na szczeblu krajowym, w tym struktury koordynacyjne między różnymi departamentami rządowymi (odpowiednimi ministerstwami i agencjami) w celu realizacji wewnętrznych i zewnętrznych elementów kompleksowego podejścia do migracji i azylu oraz ich wzajemnej spójności.
- Jak zapewnić skuteczne rozwiązania mające na celu sprawną koordynację i współpracę między rządem a sądownictwem (sądami i trybunałami), przy pełnym poszanowaniu zasady niezależności sądów, oraz między różnymi szczeblami administracji państwowej (krajowym, regionalnym, lokalnym), zależnie od przypadku i zgodnie z prawem krajowym.
- W jaki sposób można w konkretny sposób zaangażować inne zainteresowane strony, w tym organizacje międzynarodowe i pozarządowe, partnerów gospodarczych i społecznych oraz organizacje migracyjne.
- W jaki sposób zapewnia się ogólną współpracę z innymi państwami członkowskimi (w tym wymianę informacji wymaganych na mocy prawa Unii) oraz spójność z działaniami innych państw członkowskich i instytucji Unii.

2.6. Zapewnienie wystarczających zdolności do skutecznego wdrożenia strategii krajowej

Proszę opisać Państwa strategiczne cele polityki służące zapewnieniu wystarczających zasobów kadrowych, materialnych i finansowych potrzebnych do wdrożenia poszczególnych elementów strategii, biorąc pod uwagę zidentyfikowane obecne i przyszłe wyzwania oraz zidentyfikowane potrzeby.

Proszę opisać, które z poniższych kluczowych elementów i środków są istotne dla osiągnięcia obecnych i przyszłych Państwa celów strategicznych w tej dziedzinie. Proszę również uwzględnić wszelkie inne środki, które uważają Państwo za najistotniejsze dla osiągnięcia celów strategicznych.

- W jaki sposób najlepiej zapewnić dostępność zasobów ludzkich, materialnych i finansowych oraz infrastruktury niezbędnych do skutecznego wdrożenia strategii, biorąc pod uwagę, że okres jej wdrażania wyniesie pięć lat.
- W jaki sposób wykorzystuje się nowoczesne narzędzia cyfrowe zarządzania danymi i komunikacją, w tym zarządzane przez EU-LISA wielkoskalowe systemy i narzędzia informatyczne Unii, na potrzeby skutecznego systemu zarządzania azylem i migracją na szczeblu krajowym.
- W jaki sposób wykorzystuje się lub można by wykorzystywać dostępne narzędzia wsparcia operacyjnego ustanowione na szczeblu Unii, takie jak narzędzia zapewniane przez EUAA i Frontex lub stały unijny zestaw narzędzi wsparcia w obszarze migracji, na potrzeby skutecznego systemu zarządzania azylem i migracją.
- Jak najlepiej zapewnić, aby dostępne wsparcie finansowe ze strony Unii skutecznie przyczyniło się, w uzupełnieniu funduszy krajowych, do wspierania realizacji strategii oraz do zapewniania skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania azylem i migracją.